



CARTIER Rotonda

Dorin Spineanu s-a născut în 1954, la Timișoara.

Este autor al volumelor **Zile sălbatice** (roman, Institutul European, 1992), distins cu Premiul Asociației Scriitorilor din Iași; **Răfuială în oraș** (policier politic, Big Mama, 1992; semnat cu pseudonimul Michael Despineano); **Natașa blues** (proză scurtă, Polirom, 1998). A fost secretar de redacție și editoralist la revista **Timpul**. Este un jurnalist nonconformist, o voce singulară în mass-media românească.

Dorin SPINEANU

Zile sălbatice



CARTIER

CARTIER®

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 24 05 87, tel.: 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.

Tel./fax: 210 80 51. E-mail: codexcartier@gmail.com

Difuzare:

București: Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2.

Tel./fax: 210 80 51. E-mail: codexcartier@gmail.com

Chișinău: bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, sectorul Ciocana. Tel.: 34 64 61.



Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

LIBRĂRIILE CARTIER

Casa Cărții, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, Chișinău. Tel.: 34 64 61.

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 24 10 00.

Librăria Vărul Shakespeare, str. Șciusev, nr. 113, Chișinău. Tel.: 23 21 22.

Colecția *Rotonda* este coordonată de Em. Galaicu-Păun

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Valentin Guțu

Coperta seriei: Vitalie Coroban

Coperta: Vitalie Coroban

Design: Vasile Țugui

Tehnoredactare: Vasile Țugui

Prepress: Editura Cartier

Tipar: Combinatul Poligrafic (nr. 62152)

Dorin Spineanu

ZILE SĂLBATICE

Ediția a II-a, ianuarie 2007

©Dorin Spineanu, 1992, 2007, pentru prezenta ediție.

Prima ediție a apărut în 1992 la Institutul European, Iași.

Această ediție a apărut în 2007 la Editura Cartier. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sînt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Spineanu, Dorin

Zile sălbatice / Dorin Spineanu; cop.: Vitalie Coroban. – Ed. a 2-a. – Ch.: Cartier, 2007 (Combinatul Poligr.). – p. 176 – (Col. "Cartier Rotonda" / coord. col. Em. Galaicu-Păun).

ISBN 978-9975-949-23-1

600 ex.

821.135.1-31

S73

ISBN 978-9975-949-23-1

CUPRINS

CAPITOLUL UNU	7
CAPITOLUL DOI	20
CAPITOLUL TREI	37
CAPITOLUL PATRU	47
CAPITOLUL CINCI	50
CAPITOLUL ȘASE	89
CAPITOLUL ȘAPTE	130
CAPITOLUL OPT	170

CAPITOLUL UNU

Lucrurile le împinseserăm destul de departe, ca să nu mai putem da înapoi. În faza aceea cred că, dacă am fi încercat să clarificăm relațiile dintre noi, ne-am fi sfișiat. De câteva ori întârziase, mult, venise noaptea acasă, ostenită, și se culcase plîngînd. Îmi luasem obiceiul să o aștept în stația de troleibuz unde trebuia să coboare și o așteptam uneori ore întregi; cînd se deschideau ușile mașinilor, un val de sudoare fierbinte preceda călătorii. Uneori, era printre ei... În lift, urcînd spre apartamentul nostru, ne priveam stînjeți, ca doi străini: un timp prea scurt pentru a face cunoștință și un drum prea lung pentru ca timpul să treacă penibil de încet. Intrînd, i se umezeau ochii și privea toate lucrurile cu un aer rătăcit, ca și cum nu avea să le mai vadă niciodată.

Intra în baie. În timp ce-i pregăteam masa, auzeam zgomotul dușului, dar știam că acela era un fond protector — plîngea și aștepta să plece din bucătărie pentru a rămîne singură. Mînca repede, lacom, maxilarele ei pronunțate mi se păreau feroce și îi era absolut indiferent ce avea în farfurie; nu cred că simțea gustul mîncării.

Luni de zile am trăit un timp amorf, din care nu îmi amintesc mare lucru. Jurnalele mele, din acea perioadă, sînt pline de însemnări dureroase, umilitoare. Rareori, ca niște fulgere, mînie și ură, revoltă conștientă de neputința ei. În afara însemnărilor din ce în ce mai laconice, din caielele mele, n-am scris mai nimic. Manuscrisul unui roman

(*Puzzle sau Pînă la capăt*) zăcea alături de mașina de scris, cu foile vraise, ca un animal peste care a trecut un compresor. Din cînd în cînd, încercam să reiau lucrul la el. Nu mergea deloc; fumam privind timp foaia albă sau urmărind insectele verzi, cu aripi transparente, cu splendide nervuri întunecate, izbindu-se de lumina albă a veiozei și murind pe foile împrăștiate ale romanului. Dimineața, găseam zeci de cadavre uscate pe care le înlăturam suflînd peste ele. Căzînd, îmi păreau mult prea grele în raport cu volumul lor.

Am slăbit mult în acea perioadă... Mă mulțumeam cu cîteva cafele pe zi și beam multă apă în care puneam cuburi de gheață. Maria nu părea să observe nimic, deși, noaptea, cînd încă mai dormeam împreună, mă simțea scuturat de frisoane, scăldat într-o transpirație rece, chinuit de coșmarul iminentei noastre despărțiri

Pentru ceilalți, afixam o mină în cel mai rău caz indiferentă, iar dacă eram întrebat de ce sînt atît de palid și evident slăbit, febril, mă depărtam fără să răspund sau, dacă nu aveam încotro, motivam de cele mai multe ori neconvîngător, răspunsuri de moment și niciodată aceleași. Mă complăceam în suferință, mă gîndeam cu groază că va veni amiaza și odată cu ea Maria, care se va culca, va mânca, va dormi, se va trezi la ore imposibile, se va culca din nou, va visa și poate în somn va fi fericită în timp ce eu voi frămînta colțul pernei în gură, scuturat de frisoane, ratîndu-mă vertiginos: romanele refuzau să se scrie singure, poeziile nu voiau să se adune într-un volum, cartea de „Povestiri bizare” (cum o și intitulasem) refuza și ea să se coaguleze, deși textele existau și multe dintre ele fuseseră deja publicate prin reviste. Cît despre recenzii, ce să mai vorbim! Lupi ti-

neri, desantști, membri ai cenaclurilor de luni, de marți și de aiurea, îmi tot trimiseseră cărțile lor subțirele, cu coperti ingenioase, pe care nici măcar nu le răsfoisem... Unii erau la a treia sau a patra carte, mulți se manierizaseră prematur, nu mă mai interesau și, după un timp, șuvoiul coletelor s-a subțiat, apoi a secăt cu totul. Nu eram nemulțumit, nu vedeam în asta un gest depreciativ — aș fi fost fericit să pot finaliza *Puzzle...*, să-mi văd, în fine, de cărțile mele și nu de ale altora. Eram însă la curent cu viața literară, cumpăram revistele de cultură dintr-un reflex mai vechi și găseam chiar puterea să mă amuz în jurul haosului general provocat de un singur cuvânt: postmodernism. Conceptul de postmodernism nu fusese definit clar nicăieri în lume, dar multora li se părea că simpla invocare a cuvântului îi apropie, în chip magic, de multvisatul sincronism lovinescian. Ideea era subtilă, dar, din păcate, nu avea suport în producția literară, deși, cu o obstinație de-a dreptul agasantă, tot mai multe romane fuseseră astfel etichetate. Mai mult chiar, apăruse și întâiul „mare roman postmodern românesc”, o carte de dimensiunile unei cărămizi refractare și, în acest sens, era, într-adevăr, mare!

Nu mă puteam sustrage de la toate aceste gânduri nici chiar în plimbările mele solitare prin Grădina Botanică, plimbări care mă conduceau invariabil spre micuțul și atât de discretul cimitir Copou. Era un gest flagelatoriu, mă biciuiam cu amintiri, dar nu aveam unde mă retrage — întregul oraș fusese străbătut alături de ea, descoperit și redescoperit cu încântarea naivă a copiilor care pot vedea, fără să se plictisească, de zeci de ori aceleași secvențe comice din filmele cu desene animate.

Pe doamna Paula Petrescu o cunoșteam de mai bine de douăzeci și cinci de ani, când, copil fiind, o însoțeam pe bunica în vizitele ei săptămânale, mereu în aceeași zi (joia) și mereu la aceeași oră (cinci). De ani de zile, cele două femei nu se mai văzuseră, se evitau, dar eu reînnoasem tradiția acelor vizite într-un amestec de nostalgie, amuzament și plictiseală. Curînd, am fost cucerit de uluitoarele personaje pe care le-am descoperit acolo — șapte doamne între șazeci și cinci și șaptezeci și cinci de ani într-o amestecătoare diversitate tipologică al căror lider de necontestat discret, dar prestant, era doamna Paula, o femeie înaltă, dreaptă, uscățivă, cu părul complet alb, strîns într-un coc oarecum desuet.

Mergeam cu plăcere la ea, îmi savuram ceaiul servit în splendide cești de un albastru întunecat, cu chenar auriu, patinate, îmi mîncam feliuța de chec, ascultînd cu plăcere murmurul conversațiilor aparent neutrale, replicînd din cînd în cînd, stins, cîte unei doamne care mă credea neglijat; o asiguram că mă simt foarte bine (și așa era), că tot ceea ce-mi doresc este să ajung și eu la fantastica lor serenitate (și asta era adevărat!), apoi mă cufundam într-o tăcere semnificativă și eram, cu delicatețe, lăsat în pace...

Regalul serilor de joi erau recitalurile de pian ale Angelei Cărare, momentul îndelung așteptat, prelungit pînă cînd freamătul corupt de nerăbdare al auditoarelor determina pianista să-și ia locul pe micuțul scaun rotativ, negru, din fața instrumentului, în timp ce se cînta Bach sau variațiuni pe teme de Corelli, uitam cu totul de Maria. Mîinile doamnei Angela Cărare erau fascinante; degetele ei săreau pe clape ca niște șoricea albi, dresați cu multă rigoare, și cînd încheia,

mîinile i se agăţau de clape ca şi cum ar fi voit să prelungească plăcerea unui act erotic ataşat clipei abia consumate.

La sfîrşit, sărutam mîinile pianistei — uimitor de tîne-re, mîinile... —, o simţeam îmbujorîndu-se de plăcere şi-i spuneam două-trei cuvinte flatante care nu aveau cum să-i facă rău...

Eram un tînăr de treizeci şi trei de ani, amabil, bine-crescut, „cu multă manieră”, cum spuneau ele, dar ceea ce vedeau era doar faţa luminată a lunii...

M-am străduiit (şi am reuşit) să nu le dezmint această impresie; veneam îmbrăcat elegant, proaspăt bărbierit, mi-rosind a spray aspru şi tutun, le întindeam zaharniţa cînd mai voiau zahăr sau oficiam în locul gazdei, tăind checul în felii transparente în care cacaua se vedea ca o arteră îngro-şată. Apoi, timp de o lună, dintre cele mai nefericite, n-am mai avut parte nici de acest unic refugiu: doamna Petrescu se îmbolnăvise (anghina) şi, gîndeam eu îngrozit, bătrîinii sînt extrem de vulnerabili. O vizitam în fiecare joi, la cinci, încălcînd astfel dispoziţiile conducerii spitalului, dar joia, la cinci, era ora ei de primire de acasă. Cînd s-a simţit în stare, a ieşit, sprijinindu-se de braţul meu, la scurte plimbări prin curtea cu plopi a spitalului. Estimp, manuscrisul romanu-lui *Puzzle sau Pină la capăt* zăcea ca un animal cu coloana sfărîmată pe biroul meu plin de praf şi de scrum. Maria jubila, îmi dădeam seama de asta după expresia maliţioasă a ochilor ei verzi, fixaţi pe maşina de scris de atîta vreme nefolosită. Cred că pentru oricine ar fi fost prea mult. Nu şi pentru mine, consumat într-o aşteptare fără perspectivă, de care eram conştient, sperînd totuşi, în secret, într-o minune care nu se va produce niciodată. Nu mă putea ajuta nime-

ni, o știau prea bine cu toții, se mulțumeau să-mi oculteze singurătatea sau, dimpotrivă, să-mi ridiculizeze melancolia — făcea fiecare psihoterapie pe cont propriu, dar pe spinarea mea. Știu, mă destrăмам în acțiuni fără rost, obsedat doar de o posibilă conciliere cu Maria și, o vreme, am rezistat fără barbiturice și alcool. Atît cît îmi mai rămăsese din și așa atrofiatul meu instinct de conservare, funcționase bine, mă protejase. Apoi, cele opt ore de muncă pe zi, contactul permanent cu indivizi diverși, toate acestea mă distrăgeau de la preocupările morbide (autoanaliza, autocompasiunea ca derivat principal al analizei și autoacuzăția, care m-ar fi putut împinge la gesturi fatale). De Paște însă, am rămas mai singur ca niciodată. Maria, care și așa nu mai stătea cu mine, plecase la părinții ei, în Bucovina, poate și pentru că a doua zi se împlineau șapte ani de la căsătoria noastră. Bulgărele se rostogolea vertiginos, mă antrenase într-o avalanșă murdară, dar ea nu suferea deloc, avea ochii limpezi, fața ei cu maxilare pronunțate se rotunjise și mai mult, își pierduse pînă și acel aer de spiritualitate dobîndită alături de mine. Obiectivîndu-mă, încercam să o văd exact așa cum era în realitate: o femeiușcă oarecare, cu o gură urîță din cauza dinților bolțiți, cu buza superioară încrețită, o femeie cu sînii căzuți, slabă, prost și ieftin îmbrăcată, o femeie după care n-aș fi întors capul pe stradă. Și atunci? Pătrunsese în celulele mele ca un gaz toxic, ca un drog și aveam, de altfel, toate simptomele abstenenței forțate. Frustrația cunoștea uneori forme violente sau aberante — aveam vise erotice sau coșmaruri în care apărea îmbrăcată în alb, ca o mireasă, cu un vâl roșu pe față. Se descoperea și-i vedeam dinții urîți și oasele feței cu resturi de carne pe ele. Începusem să mă droghez cu tranchilizante

și barbiturice, iar dimineața luam amfetamine pentru a-mi degresa cât de cât creierul împiclit de blocajele de peste noapte. Cu toate rănilor deschise, urlam ca un animal pe zăpadă, sîngerînd, și nu era nimeni prin preajmă.

În Duminica Paștelui, am ieșit puțin dimineața. Era un aer absurd de limpede și împăcat, străzile erau aproape pustii și rariii trecători se grăbeau spre casele lor unde, desigur, vor desfunda o sticlă cu vin, vor ciocni ouă roșii, vor mânca friptură de miel și toate acestea în mijlocul familiei. De sărbători, nu ne place să fim singuri...

În Centru, Cristina Samson nu aștepta pe nimeni și nimic. Nu ne văzusem de mult, absolvise filologia cu un an în urmă și plecase undeva, în Transilvania, la post. Ne-am îmbrățișat. Părul ei galben și aspru îmi gîdila nările și mă abțineam să strănut. Lăcrimase, deși nu era o sentimentală; și-a șters nasul cu mîneca gecii ei subțiri, cu un imprimeu oribil: galben-citron pe fond albastru. „Treci pe la mine, m-a invitat. Dau o petrecere. Vii?” I-am făcut un semn afirmativ, am ajutat-o să urce într-un tramvai care plecare spre periferie și am rămas plantat, fără nici un reper, în plin centrul orașului. Pînă la urmă, am intrat într-un bar cu speranța vagă de a întîlni pe cineva cunoscut. Doar două mese erau ocupate și acelea doar de arabi însoțiți de tîrfele lor cu mutre dure. Am cerut un coniac mic și o cafea și m-am instalat și eu la o masă unde puteam supraveghea intrarea. Bineînțeles, prietenii mei erau acasă, în familie (cei care aveau familii), iar cei care nu aveau pe nimeni rătăceau și ei probabil prin oraș sau lucrau cu încrîncenare, fără nici un chef, la himericele lor cărți.

Și totuși, după vreun sfert de oră, a intrat cineva: un pictor blestemat să creeze doar lucrări de circumstanță, mediocre, pe gustul parveniților. Naturile lui moarte, cu pepeni despicăți obscen, produceau furori aprozariștilor. Era înalt, cu o față comună; purta ochelari cu multe dioptrii. Părul îi lucea slinos, în totul, era respingător ca un spălător de vase. Și-a luat ceva de băut și s-a instalat la masa mea, obturându-mi vederea spre intrare. M-a salutat scurt, cu o mișcare bruscă și gestul îi aduse o șuviță de păr peste ramele negre ale ochelarilor. Vocea lui pițigăiată îi rîcîia timpanele. Îl detestam și o știa, dar ce demon m-a împins să-i povestesc (tocmai lui!) plimbările mele prin curtea unui spital vechi de mai bine de o sută de ani, prin curtea cu plopi a acestuia, însoțind o distinsă doamnă cu părul alb, rărit înduioșător, scuturată din cînd în cînd de accese de tuse? „O babă!” — s-a pițigăiat el. Era o știre numai bună de colportat, umblu cu babe, sînt gerotofil, dracu’ știe ce le fac!... Era să-l plesnesc. M-am ridicat, m-am întins peste tejgheua barului, am întins banii și am plecat. Cînd ieșeam, pictorul acela de castraveți murați încă rîdea. M-am dus acasă. Era limpede că n-aveam cui povesti despre ceaiurile doamnei Petrescu, despre Angela Cărare cea cu degetele ca niște șoricei albi și sprinteni, despre Anca Seceleanu, obeză, calmă, cu ochi iscoditori, cea mai veselă dintre toate, despre Adeline cea în stare să te asculte ore întregi și apoi să ofteze adînc ca și cum ar fi știut domnia sa că păcatele acestei lumi sînt multe și greu de cuprins, fără șir...

Mi-am schimbat hainele, în șifonier, cîteva umerășe atîrnau inutile, goale, hainele ei nu mai erau, dar ceva din mirosul lor atît de particular mai rămăsese, persista sau era persistent doar în memoria mea.

Uitasem să mă uit în cutia poștală și am coborît cele patru etaje întunecoase. Nu era nimic, doar praf. Din apartamentele vecine auzeam rîsete, muzică, clinchet de pahare. Nu aveam nimic de băut în casă și am coborît iarăși la parter, unde, de cîteva luni, se deschisese un restaurant. M-am întors cu o sticlă de coniac albanez, care deshidratează teribil, dar altceva n-aveau. O clipă am fost extrem de conștient de poziția mea fragilă — dacă mă apucam de băut atunci, în acel moment, nu mă mai opream. Am pus sticla în frigider, am luat două somnifere puternice și am citit pînă cînd și-au făcut efectul.

Cînd m-am trezit, era luni și nimic altceva, dacă excepțăm faptul că se împlineau șapte ani de la căsătoria noastră. Mi-am făcut o cafea tare care să alunge și ultimele resturi ale drogului și m-am instalat la birou privind indiferent ruina aceea de roman. De afară se auzeau rîsete și încurajări. Niște oameni foarte veseli încărcau gunoiul în remorca unui tractor și se băteau amical pe umerii lor acoperiți cu niște salopete portocalii. Cînd au terminat, s-au instalat pe mormanul de gunoi, au scos o sticlă și tocmai era să văd ce vor face cu ea, cînd tractorul a cotit și i-am pierdut din vedere. Gunoiul stîrnit din lenta sa putrefacție exala. Miasmele se împleteau cu șuvițele de aer primăvăratic, o primăvară tîrzie pe care, de altfel, nici n-o mai așteptasem, îmi era doar frig, dor de Maria, și somn. M-am băgat iarăși în pat, renunțînd să mai merg la serviciu (aveam o groază de „libere” de luat) și am adormit iarăși urmărit de coșmarele mele dintotdeauna.

M-au trezit stropii imenși de ploaie strivindu-se de geamul sufrageriei, plesnind ca un pumn de boabe de porumb

aruncate într-o tigaie cu ulei încins. Nu-mi era foame și totuși am desfăcut o cutie cu pește conservat pe care l-am stropit cu zeama unei lămii ofilite, rămase în frigider probabil încă de la Crăciun. Apoi, am telefonat la librărie; în lipsa mea nu se întîmplase nimic deosebit, „șefa” nu întrebase de mine, nu venise nici ea, n-am de ce să fiu îngrijorat. „Nici nu sînt!” — i-am replicat colegei care îmi răspunsese și am închis. Fisa mi-a căzut în palmă și, cum eram înclinat să văd peste tot doar semne implorînd să fie descifrate și interpretate, m-am luminat la față. Începeam și eu, încet, să cîștig.

În *Pagini dintr-un jurnal regăsit* — o carte pe care o ratasem, aș spune, deliberat — unul dintre multele ei personaje trăia consumîndu-se cu frenezie într-un soi de melancolie foarte balcanică, cu dese izbucniri vitale și reșute spectaculoase.

În fond, era doar ceea ce avea să mi se întîmple, cîțiva ani de la scrierea cărții, mie însumi. Doamnei Seceleanu, singura din tot grupul meu de bătrîne care s-a arătat interesată de ceea ce scriu, i-am oferit cîteva fragmente din *Pagini...* — fragmente care intraseră printr-un transfer normal și în *Puzzle sau Pină la capăt*. Fragmentele cu pricina fuseseră deja publicate de unele reviste și respinse de altele din motive pe cît de obscure, pe atît de neconvingătoare. Doamna Seceleanu deci — cînd mi le-a adus înapoi — m-a întrebat tainic, la ureche: „De unde le-ai copiat?”. Am rămas interzis, spre marea ei amuzament. „Ce găgăuță erai! Și cît de drăguț!... Păcat că nu te-a fotografiat nimeni!” Și acesta era genul cel mai palid de umor al ei... La o săptămîină după întîmplarea povestită mai sus, m-am simțit privit

cu ostilitate chiar și de Adeline. Doamnele, încremenite într-o tăcere de fier, așteptau, clar, explicații. Și cum eram nedumerit, am făcut probabil o impresie cel puțin foarte dezagreabilă, pentru că m-au ignorat tot restul serii, ceea ce nu putea fi interpretat altfel decât ca o invitație de a nu le mai frecventa. Mai pierdusem un refugiu și, de ce să nu o recunosc?, îmi venea să-mi plîng de milă. Misterul s-a lămurit într-o marți după-amiază când, în cutia poștală, am descoperit o invitație redactată politicos, o invitație la „obișnuitele noastre întâlniri de joi”.

Bineînțeles, grăsuța mea prietenă tradusese și dactilografiasse câteva texte scabroase (dacă nu cumva erau chiar creația sa!) și le înmînase împreună cu o scrisorică umilă celorlalte bătrîne. În scrisoarea pomenită îmi rugam lectorițele să-mi citească textele *pînă la capăt!* Cuvintele erau subliniate și aminteau titlul romanului meu de care pomenisem vag, în câteva rînduri. Pe scurt, îmi fuseseră atribuite creații străine. Șotia, pot să o spun, a declanșat un imens hohot de rîs, care însă n-a salvat autoarea farsei de la o admonestare, ce-i drept, nu prea severă. „Dragă Anca, i s-a spus, de data asta ai mers prea departe!” Fraza aceasta a făcut carieră: cînd un fost notar, prieten din tinerețe al cîtorva dintre ele, a murit, s-a făcut următoarea remarcă: „Ei, dragă, de data asta poznașul acesta a mers prea departe!...” Sigur, ele nu cultivau umorul negru, dar dacă se ivise ocazia... De atunci, reuniunile noastre au căpătat o turnură mai veselă, mai gălăgioasă, parcă se deschisese o supapă.

O singură zi pe săptămînă, câteva ceasuri de destindere, nu rezolvă mare lucru. M-am surprins dorind să dorm la nesfîrșit, sau pînă cînd totul va fi clarificat. Era, practic, o

dorință de moarte și renaștere într-o lume în care Maria nu va fi existat nicicând.

Nu o uram; uneori, gîndindu-mă la ea, îmi era milă. N-am atins niciodată performanța de a mă opaciza complet în fața ei. O parte a mea rămînea mereu expusă, parcă oferindu-se. Ei bine, această parte a complexului de dorințe și imagini refulate a rămas întotdeauna necunoscută celorlalți, chiar și celor mai buni prieteni ai mei.

Maria nu s-a arătat niciodată prea entuziasmată de cărțile mele, deși insistam să mi le citească. Refuza, sau o făcea în silă, abandonînd de cele mai multe ori la mijlocul primei pagini. De altfel, lecturile ei preferate erau romanele polițiste sau cele de science-fiction. Era în stare să devoreze tone întregi de maculatură și niciodată o nuvelă de Dostoievski. Sigur, era îndrăgostită de Cehov, citise cu multă plăcere pe Gogol (cu excepția *Sufletelor moarte*), ba chiar reușise să termine o antologie E.T.A. Hoffmann, ceea ce nu o salva de la o mediocritate agresivă, singurul ei criteriu fiind acela pur hedonic.

La doi ani de la căsătoria noastră, am renunțat să-i mai cer vreun sfat sau să-i mai cerșesc incompetențele; îmi era silă și mie — a fost printre cei mulți asupra cărora m-am înșelat. M-am înșelat de la început, dar m-au amăgit tăcerile sale, imensa ei interiorizare, care nu era altceva decît un vid cumplit. Trăia înlăuntrul ei hibernînd ca un melc lipit de scoarța propriilor lui reverii interioare. Nu avea nici un fel de convingeri, nici o motivație existențială.

Pe la mijlocul lui aprilie, cînd iarna s-a întors din nou pentru cîteva zile și am văzut iarăși păsări zgribulite pe cornișele Bibliotecii „Eminescu”, eram mai disperat ca oricînd.

Toate căile mi se păreau închise, resimțeam un acut sentiment de ratare și fața mea, mai ales ochii, mă trădau.

Era într-o vineri, pe optsprezece, dacă țin bine minte, și am urcat spre casa Cristinei Samson. Ferestrele erau luminate. Se auzea o muzică tandă, ruptă din cînd în cînd de flash-uri violente. Ușa de la intrare era deschisă. Pe hol, o pereche se îmbrățișa în obscuritatea unui bec de douăzeci de wați. Nu i-am recunoscut, iar ei nici nu m-au băgat în seamă — majoritatea amicilor Cristinei îmi erau necunoscuți. În sufragerie se dansa. Femeile păreau mai transpirate decît partenerii lor și chiar mai excitate. Tot mai multe voci cerură din nou melodia aceea pe care o auzisem de afară. Tandrețe și violență. Cred că acesta era și titlul piesei respective. Mirosul emanat de trupurile lor îmi făcu greață și aș fi ieșit dacă nu m-ar fi observat Cristina. Coccoțat pe o masă, bălăbănindu-și picioarele, un tip roșcat, grăsuliu, cu cravata desfăcută, perora încet și neconvingător. Vedeam asta după expresia partenerii sale, o femeie de o urîțenie incredibilă, osoasă, cu față prelungă, de cal. Tipul, din cîte am prins eu din discursul lui, era un misogin convins. Femeia continua să-l privească ironic. Se apropiară și alții de el, obosiți, cu pahare în mîini. Ascultîndu-l, rîdeau, ceea ce-l înfurie, îl făcu să ridice tonul și să bălăngănească și mai tare din picioare. Aveam senzația că mai văzusem această scenă, că mai trăisem odată acele momente. Nimic nou.

Brusc, ușa sufrageriei se deschise și fumul antrenat de curentul de aer se tulbură, păru că ezită, apoi se îndreptă lent spre ieșire. Înăuntru intră Silvia și, odată cu ea, începu un nou capitol din viața mea și a acestei cărți.